

Mödet den 19de Februar.

Professor Schouw meddeelte en Afhandling om *de geographiske og historiske Forholde, som Birkefamilien frembyder i Italien.*

Denne Familie frembyder i Italien kun 6 Arter, og disse spille langt fra saa vigtig en Rolle som Egefamilien eller Naaletræerne.

Birken (*Betula alba*), som i Nordeuropa og navnlig i Skandinavien og det nordlige Rusland spiller saa stor en Rolle og gaaer til en Brede af 70°, forekommer i Italien hyppigt paa Alpernes Sydside lige fra de vestlige til de østlige Partier, og bidrager her til at danne Skovene især mellem 3000 og 6000', altsaa i Bøgens og Naaletræernes Bælter, men gaaer dog flere Steder lavere ned. Endnu paa de eugænæiske Høie, der ligge som Öer i den store Poslette, findes dette Træ og det mellem 1200—1800', i Forening med Bøgen. Derimod savnes Birken i hele Apeninkjæden, ligesom den i den græske og spanske Halvö er indskrænket til de nordlige Bjergmasser.

Efter denne geographiske Fordeling er det paafaldende, at Birken gjenfindes paa Ætna paa en Høide af 5000—6500' i Bøgens Region. Denne ætnaiske Birk, som af Nogle er gjort til en egen Art under Navn af *Betula æthnensis*, afviger saa lidet fra *Betula alba*, at den neppe med Föie betragtes som Art.

Den Omstændighed, at Birkens smaa Frugter ere forsynede med udtrædende hindagtige Vinger, hvorved de let föres langt bort af Vinden, ville mange maaskee ansee som Aarsagen til, at dette Træ har fundet Vei fra Alperne til Ætna. Men man kunde spørge, hvorfor da, naar Transporten er saa let, ingen Frugt er faldet og har spiret i den hele lange Apeninkjæde. Det synes desuden, at man efterhaanden meer og meer bliver nödt til at fravige den Tanke, at, naar samme Plante findes i fraliggende Egne, Planten nödvendigviis maa være oprindeligen udsprunget paa det ene Sted og tilfört paa det andet. Forfatteren har i sin Doctordisputats, udkommet fra 30 Aar siden, bekæmpet denne Hypothese, men der var dengang hverken saa mange eller saa sikke Kjendsgjerninger imod den, som nu. Forfatteren nævnte nogle saadanne

Kjendsgjerninger. Et betydeligt Antal af de nordiske Polarplanter gjenfindes i Alperne, uden at de forekomme i de mellemliggende Lande; Skandinaviens Flora gjenfindes paa Island, uagtet Havet ligger imellem; R. Brown fandt i Nybolland og v. Diemens Land adskillige europæiske Planter, som savnes i den hede Zone og som ikke kunne antages overførte med Colonisterne, saasom vort almindelige Rør (*Phragmitis communis*), vort Mannagræs (*Glyceria fluitans*), flere af vore europæiske Potamogeton, *Scirpus* og *Lemna* Arter, *Alisma Plantago*, *Lythrum Salicaria*, alle Planter, som vøxe i Vandet. I Ny-Zeeland bedækker, efter Dieffenbach vor Dunhammer (*Typha angustifolia*) Sumpene; denne Plante findes ogsaa paa Bjergene i Java efter Junghuhn. Efter den yngre Hooker, der har taget Deel i Ross Sydhavsexpedition, gjenfindes *Phleum alpinum*, en Plante, der hører til den arctiske Polarflora og Alpefloraen, ved det magellanske Stræde, og sammesteds vøxer *Aira flexuosa* meget almindelig i Tørvemoser, ligesom hos os. Ved det magellanske Stræde vøxe endvidere, foruden en Deel Planter, som maaskee ere indførte: *Carex curta*, *Plantago maritima*, *Polygonum maritimum*, *Hippuris vulgaris*, *Primula farinosa*, *Armeria vulgaris*, *Erigeron alpinus*, *Galium aparine*. Samme Forfatter anfører fra Falklands Öerne: *Cardamine hirsuta*, *Draba incana*, *Sagina procumbens*, *Epilobium tetragonum*, *Apium graveolens*, *Limosella aquatica*, *Lathyrus maritimus*; fra Campbells Öe, Syd for Ny Zeeland: *Callitriche verna* og *Montia fontana*, og fra Chonos Archipelagus: *Calystegia Sepium*. — Men det er især ved den nyere Tids Undersøgelser af de lavere Planter (Alger, Lichener, Mosser o.s.v.) i fjerne, forhen mindre undersøgte Lande, at man har fundet en overordentlig Mængde af europæiske Arter, navnlig saavel i de antarctiske Lande som i Höilandene indenfor Vendekredsene, saasom paa Java og i Mexico. — Derved er ogsaa den Sætning bleven stadfæstet, som i hiin Disputats er udtalt, at i landt de mindre sammensatte Planter samme Art lettere gjenfindes i fjerne Lande, end blandt de mere sammensatte.

Italien frembyder flere Exempler paa isoleret Forekomst af Planter fra fjernere Egne. Saaledes forekommer *Panicum Teneriffæ* i Siciliens nordøstlige Hjørne og det sydligste af Calabrien, men ellers ikke nogetsteds i Italien eller Europa. Hidtil er den kun fundet paa Teneriffa, men selv om den skulde forekomme i Nordafrika, vilde dog Middelhavet ligge imellem. — *Cyperus polystachyus* har en isoleret Forekomst

i Fumarolerne paa Ischia og findes ellers ikke i Italien eller Sydeuropa; først i Nordafrika kommer den igjen. Andre saadanne Phænomener frembyde: Rhododendron ponticum, der voxer i Lilleasien og Armenien og ved Gibraltarstrædet (Algesiras), skjönt den mangler i det øvrige Spanien, saavelsom i Grækenland, Italien, Nordafrika. Nymphæa Lotus voxer i Ægypten og i hede Kilder i Ungarn.

Dvergbirken (*Betula nana*) der er en af de for de nordiske Polarlande meest characteristiske Smaabuske, og findes hele Polarbæltet rundt, forekommer, skjönt sparsommere, i Alperne, og angives ogsaa for den Deel af denne Bjergmasse, som hörer til Italien. Forfatteren har ikke selv fundet den der.

Den hos os almindeligste *El* (*Alnus glutinosa*) har en betydelig Udbredelse. Den gaar ligefra Ångermanelven i Sverrig og Romsdalen i Norge (62—63°) til Nordkysten af Afrika. Dette Træ er derfor ogsaa udbredt over hele Italien og Sicilien, meget almindelig ved Sö- og Flodbredder, og stiger op til 5000' over Havet.

Den *graa El* (*Alnus incana*), som gaar meget længere mod Nord, nemlig til 70 $\frac{1}{2}$ ^o, findes i Italien kun i Alperne og Apeninernes nordligste Dele.

Den *grønne El* (*Alnus viridis*) er meget almindelig i Alperne i det alpinske og subalpinske Bælte, men savnes i Apeninerne og ellers i Italien. Den findes ikke i Norden af Europa og er saa godt som eiendommelig for Alpesystemet.

Ogsaa Apeninerne frembyde en eiendommelig Art, nemlig den *hjerterbladede El* (*Alnus cordifolia*); et stort smukt Træ, der danner Skove; den kun forefindes mellem 39—41° og indtil 3700' Höide.

Birkefamiliens Anvendelse er ikke betydelig. Birken benyttes i Alperne til Brændsel, dens Qviste til Kurve; dens Ved til Huusgeraad. Ellens Ved er fortrinligt til Vandrender, Pæle o. s. v.

Plinius omtaler Birken og Ellen. De gamle Navne *Betulla* og *Alnus* svare til de nuværende italienske *Betula* og *Alno* (*Ontano*). — Det kaldes et gallisk Træ, hvilket tyder paa, at den ogsaa i Oldtiden kun fandtes i Alperne (*Gallia cisalpina*); den fordrer efter *Plinius* et meget koldt Klima. Om Ellen hedder det, at den har tykke Blade og trives i fugtig Jordbund, at dens Ved benyttes til Vandrender og holder sig bestandig under Vand. At de Gamle ikke kjendte den grønne *El*

og Dværgbirken, der høre til den alpine Region og at de ikke gjorde Forskjel paa den graa og den almindelige El, er let at begribe. Men ogsaa den hjertebladede El synes at have været dem ubekjendt.

Conferentsraad *Ørsted* meddeelte en foreløbig Beretning om nogle nye Forsøg angaaende Omdreining-Bevægelser, frembragte ved elektromagnetiske og magnetoelektriske Virkninger ved Omdreininger. Disse Forsøg have givet adskillige Udfald, som ikke synes at stemme med de antagne Theorier; men de fortsættes endnu, for at opnaae en fuldstændigere Kundskab om alle de Betingelser, hvorunder Hovedforsøgene kunne stilles. Først naar denne Række af Forsøg er tilendebragt, vil en Beskrivelse deraf kunne gives med den for disse Oversigter passende Korthed.

Selskabet modtog:

Nieuwe Verhandlingen der eerste Klasse van het Königl. Nederlandische Institut etc. te Amsterdam. 12. Deel. Amsterdam 1846. 4.
Transactions of the Geological Society of London, second series, vol VII, part the third. London 1846. 4
